

лише на подальшу самоактуалізацію особистості, а й на внутрішнє психічне життя. Як наслідок, люди зі стійким сприйняттям самоефективності з більшим оптимізмом очікують на майбутнє, позитивні емоції переважають в їх житті над негативними, володіють вмінням засвоювати складні когнітивні навички, що необхідні для вирішення життєвих задач (Киричук О. В., Тарасюк С. О., 2012).

Отже, розглянувши основні засади самоефективності особистості, можна зробити висновок, що це є багатогранний та динамічний аспект Я-концепції. Самоефективність впливає на якість життя індивіда, його стресостійкість, здатність до адаптації, обумовлює наявність ресурсів для подолання труднощів, що було навіть емпірично доведено західними науковцями минулого сторіччя. Слід відмітити, що даний феномен також проявляється у суб'єктивному переконанні щодо власного потенціалу та можливостей у будь-якій діяльності, а тому, за допомогою спеціально розроблених тренінгових занять даний аспект Я-концепції можна корегувати. Таким чином, подальші наукові пошуки вбачаємо, у розробленні соціально-психологічного тренінгу направлено на формування гармонійної Я-концепції особистості.

ПСИХОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ЖІНОК, ЩО СТРАЖДАЮТЬ НА АЛЕРГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ

*М. О. Громова,
лікар-інтерн акушер-гінеколог,
Донецький національний медичний університет
Науковий керівник: В. М. Астахов, д.мед.н., професор*

В останнє десятиріччя вивчення якості життя (ЯЖ) стало самостійною галуззю досліджень. Відокремилися та активно досліджуються основні складові цього поняття, серед яких: фізична і психологічна складові, соціальне середовище, рівень незалежності та інші.

На перехресті медичної та психологічної науки гостро постає проблема психологічної складової якості життя у людей, які мають хронічні соматичні захворювання, оскільки тривалий перебіг соматичного захворювання у будь-якій системі організму не може не позначитись на психоемоційному стані хворої людини. А це, в свою чергу, може ускладнювати перебіг основного захворювання.

Мета дослідження: дослідити особливості змін у психоемоційному стані жінок з наявним довготривалим соматичним захворюванням, зокрема, алергією на пилок бур'янів.

Об'єкт дослідження: 50 жінок з наявним обтяженим алергологічним анамнезом та клінічними проявами алергічних реакцій щорічно у період пилювання бур'янів (липень - вересень).

Матеріали і методи: Усі обстежувані були структуровані у наступні групи:

- 1) За віком: 18-25 років – 19 жінок. (38%), 26–35 років – 12 жінок. (24%), 36-45 років – 11 жінок. (22%), старші 45 років – 8 жінок. (16%).
- 2) За тривалістю перебігу захворювання: до 2 років – 6 жінок. (12%), від 2 до 5 років – 14 жінок. (28%), від 5 до 10 років – 23 жінок. (46%), більше 10 років – 7 жінок. (14%).
- 3) За клінічними проявами: алергічний риніт – 17 жінок. (34%), алергічний кон'юнктивіт – 15 жінок.(30%), прояви дихальних розладів (задишка) – 11 жінок.(22%), алергічна висипка (кропив'янка) – 4 жінок. (8%), прояви з боку інших систем і органів у 3 жінок.(6%).Комбінація декількох проявів відмічалася у більшості жінок (39 жінок., 78%).

Також як супутні фактори виявлені різні психоемоційні розлади. Високий рівень психоемоційного перенапруження самотійно відмічали у себе 30 із 50 жінок (60%).

Було проведено дослідження психоемоційного стану пацієнток за допомогою різних методик (та їх комбінацій) в залежності від віку, психотипу, наявності/відсутності інших хронічних захворювань, факторів ризику, соціального стану та інших.

Використовувалися, зокрема, такі методики: шкали тривожності Спілберга, Тейлора, шкала «емоційних тонів», спеціально розроблена дослідниками анкета.

Усі жінки були консультовані та проходили повний курс лікування щодо основного захворювання у лікаря-алерголога.

Результати. У досліджуваних групах психоемоційне напруження (ПЕН) різного ступеня було доведено у 48 жінок(96%), серед яких 37 жінок (77,08%) пов'язували ПЕН з наявністю та обтяжуючими факторами алергії, такими як зниження ЯЖ, працездатності, соціальних функцій в період максимальної вираженості клінічних симптомів, усвідомлення наявності хронічного довготривалого захворювання, необхідність у щорічному лікуванні та інші.

Виявлено, що рівень ПЕН прямо корелював з тривалістю захворювання (ПЕН високого ступеню напруженості було

встановлено у всіх жінок, що хворіли понад 10 років, і у 80% (40) жінок, які хворіли протягом 5-10 років).

Позитивний прямий кореляційний зв'язок було також виявлено у жінок з тяжким перебігом алергії, навіть якщо тривалість захворювання була порівняно невеликою.

ПЕН слабкого ступеню напруженості відмічався у 24% (12) жінок, серед яких 4 жінки з тривалістю захворювання до 2 років, і 8 жінок хворіли протягом від 2 до 5 років.

ПЕН середнього ступеню напруженості відмічався у більшості обстежуваних жінок 62% (31 жін.). До цієї групи увійшли переважно жінки з комбінацією декількох клінічних проявів алергії, тривалістю захворювання 5-10 років і більше, наявністю обтяжуючих факторів (13 жінок – 100% групи, що зловживали тютюнопалінням).

Високий ступінь вираженості психоемоційних розладів відмічався у 7 жінок (14%), і був пов'язаний переважно з тяжкістю клінічних проявів алергії, а також тривалістю захворювання.

Висновки. Тривалий перебіг соматичних захворювань супроводжується розвитком ПЕН, що потребує врахування та корекції психоемоційного стану пацієнтів під час лікування та реабілітації хворих на хронічні захворювання. Сприятливий вплив психотерапії на психічний та соматичний стан тривало хворіючих жінок диктує необхідність у сумісному спостереженні та веденні пацієнтів профільним лікарем та клінічним психологом.

ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ СТАТЕВОЇ ПОВЕДІНКИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

В. М. Гусєв,

*доцент, кандидат медичних наук,
доцент кафедри акушерства і гінекології*

Д. С. Хапченкова,

*асистент кафедри анатомії людини,
Донецький національний медичний університет МОЗ України*

О. С. Кулабухова,

*лікар акушер-гінеколог
КЗОЗ «Обласний перинатальний центр», м. Краматорськ*

Одне з провідних місць у суспільному розвитку посідають проблеми генофонду нації, формування здорового підростаючого